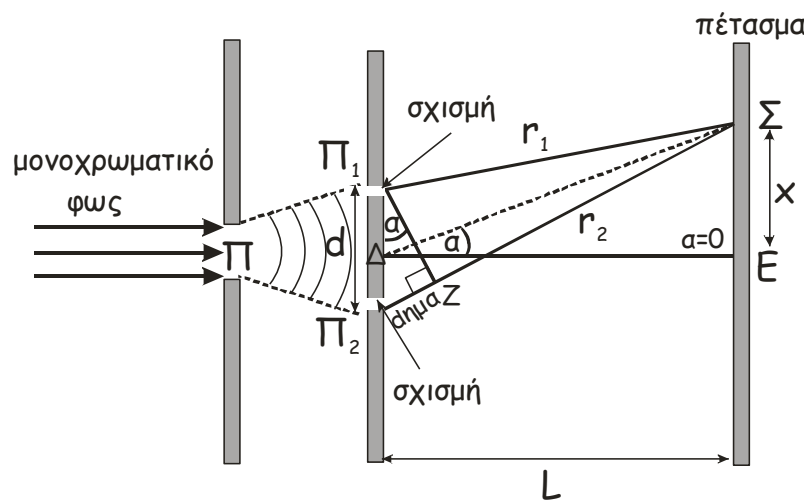

ΤΟ ΠΕΙΡΑΜΑ ΤΟΥ YOUNG (1800)
ΜΕΤΡΗΣΗ ΜΗΚΟΥΣ ΚΥΜΑΤΟΣ ΜΟΝΟΧΡΩΜΑΤΙΚΗΣ
ΑΚΤΙΝΟΒΟΛΙΑΣ.

Γενικά μια συσκευή που σχηματίζει κροσσούς συμβολής ονομάζεται συμβολόμετρο. Η αρχή λειτουργίας ενός συμβολόμετρου διαιρέσεως μετώπου κύματος χαρακτηρίζεται από το γεγονός ότι δυο διαφορετικές περιοχές ενός μετώπου φέρονται σε επαλληλία αφού διανύσουν διαφορετικούς οπτικούς δρόμους.

Η αρχή λειτουργίας ενός συμβολόμετρου διαιρέσεως μετώπου κύματος φαίνεται στην παρακάτω διάταξη όπου περιγράφεται το γνωστό πείραμα του Young.

Η διάταξη του Young:

Οι πηγές Π_1 και Π_2 είναι ή μικρές οπές ή λεπτές σχισμές κάθετες στο επίπεδο του σχήματος.

Το κύμα που προέρχεται από την πηγή Π , διέρχεται από τις σχισμές Π_1 και Π_2 , που μπορούν να θεωρηθούν σαν ένα ζεύγος από σύμφωνες και με την ίδια φάση σημειακές πηγές.

Φέρνουμε την κάθετο από την Π_1 πάνω στη r_2 ώστε τα δυο τμήματα r_1 και ΣZ να είναι ίσα.

Αν η απόσταση d μεταξύ των σχισμών είναι πολύ μικρότερη από την απόσταση L μεταξύ των πηγών και του πετάσματος τότε η ΠZ είναι περίπου κάθετη και στις δυο διευθύνσεις r_1 και r_2 καθώς και

στη $\Sigma\Delta$. Αυτό σημαίνει τότε πως η γωνία $\Pi_2\Pi_1Z$ είναι περίπου ίση με τη γωνία $\Sigma\Delta\epsilon$ και ίσες με α όπως φαίνεται στο σχήμα.

Ακόμη το παραπάνω σημαίνει πως οι r_1 και r_2 μπορούν να θεωρηθούν περίπου παράλληλες. Για να τις κάνουμε πραγματικά παράλληλες συνήθως βάζουμε ένα συγκεντρωτικό φακό μπροστά από τις Π_1 και Π_2 .

$$\text{Τότε ισχύει } \eta\mu\alpha = \frac{\Delta r}{d} = \frac{r_2 - r_1}{d} \Rightarrow d \cdot \eta\mu\alpha = r_2 - r_1 \quad (1)$$

$$\text{Για ενίσχυση ισχύει } r_2 - r_1 = k\lambda \text{ άρα } d \cdot \eta\mu\alpha = k \cdot \lambda \quad (2)$$

$$k = 0, \pm 1, \pm 2, \dots$$

Έστω ότι x είναι η απόσταση από το κέντρο της εικόνας ($\alpha = 0^\circ$) και έστω ότι στο σημείο Σ , έχουμε το κέντρο της απόστασης k -οστής φωτεινής λωρίδας (κροσσού). Τότε έχουμε:

$$\eta\mu\alpha = \frac{x}{\sqrt{L^2 + x^2}} \text{ Τότε από τη σχέση (1)} \Rightarrow d \cdot \frac{x}{\sqrt{L^2 + x^2}} = r_2 - r_1 \text{ και}$$

από τη σχέση (2)

$$k \cdot \lambda = d \cdot \frac{x}{\sqrt{L^2 + x^2}} \text{ και για } k=1 \text{ προκύπτει } \lambda = \frac{d \cdot x}{\sqrt{L^2 + x^2}}$$

Απ' αυτή τη σχέση μπορούμε να υπολογίσουμε το λ , αφού γνωρίζουμε τα L , d , x και την τάξη ($k=1$) του κροσσού.

(Παρόμοια ο τρίτος φωτεινός κροσσός είναι για $k = 3$ αν δεν μετρούμε τον φωτεινό κροσσό κατευθείαν εμπρός από τις σχισμές ($k=0$)).

$$\text{Αν όμως ισχύει } x \ll L \text{ τότε έχουμε } \lambda = \frac{d \cdot x}{L} \Rightarrow \lambda \cdot L = d \cdot x.$$

Παρατηρείστε: ότι η απόσταση (x) μεταξύ των φωτεινών κροσσών στο πέτασμα είναι αντιστρόφως ανάλογη προς την απόσταση (d) μεταξύ των σχισμών.

Όσο πιο κοντά είναι οι σχισμές (μικρό d), τόσο οι κροσσοί στην εικόνα είναι απομακρυσμένοι (μεγάλο x) και το αντίθετο. Όταν οι σχισμές είναι πολύ μακριά, οι κροσσοί στο πέτασμα (εικόνα) είναι πλησιέστερα ο ένας με τον άλλο.

Ακόμη

Για απόσβεση $r_2 - r_1 = (2k + 1) \frac{\lambda}{2}$ άρα

$$d \cdot \eta \mu \alpha = (2k + 1) \cdot \frac{\lambda}{2} \quad (3) \quad k = 0, \pm 1, \pm 2 \dots$$

Η διαφορά φάσης των κυμάτων ακτινών που συμβάλουν στο Σ , είναι:

$$\Delta\varphi = 2\pi \cdot \frac{r_2 - r_1}{\lambda} \quad \text{ή (1)} \Rightarrow \Delta\varphi = 2\pi \cdot \frac{d \cdot \eta \mu \theta}{\lambda}.$$

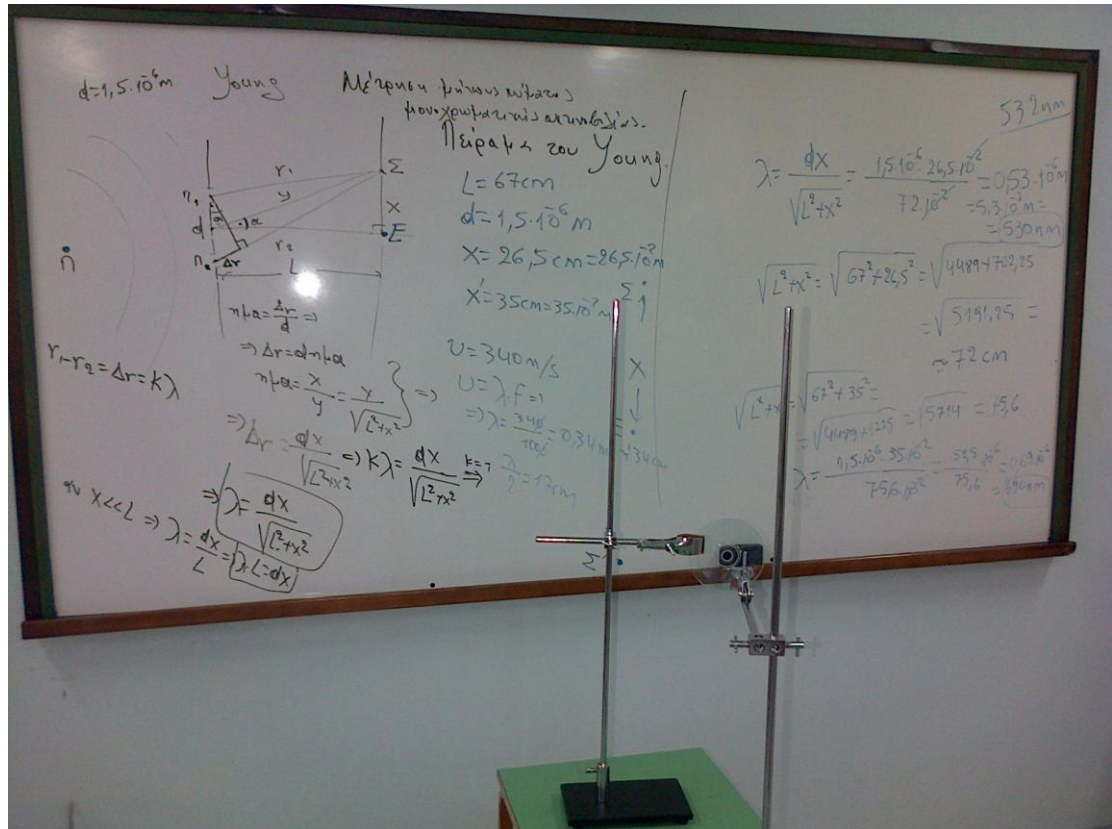
✓ Και για ενίσχυση έχουμε : $\Delta\varphi = 2\pi \cdot \frac{k\lambda}{\lambda} \Rightarrow \Delta\varphi = 2k\pi$ (0, 2π, 4π, 6π, 8π, ...)

✓ Για απόσβεση έχουμε $\Delta\varphi = 2\pi \cdot \frac{(2k+1)\frac{\lambda}{2}}{\lambda} \Rightarrow \Delta\varphi = (2k+1)\pi$ (π, 3π, 5π, 7π, 9π, ...)

Στο συγκεκριμένο πείραμα που έγινε μέσα στην τάξη χρησιμοποιήθηκε ως φράγμα ένα CD το οποίο έχει 625 χαραγές/mm πράγμα που αντιστοιχεί σε απόσταση φράγματος $d=1,5\mu\text{m}$. Βέβαια επειδή το d είναι μικρό η απόσταση x πάνω στον πίνακα είναι μεγάλη και συγκρίσιμη με το L .

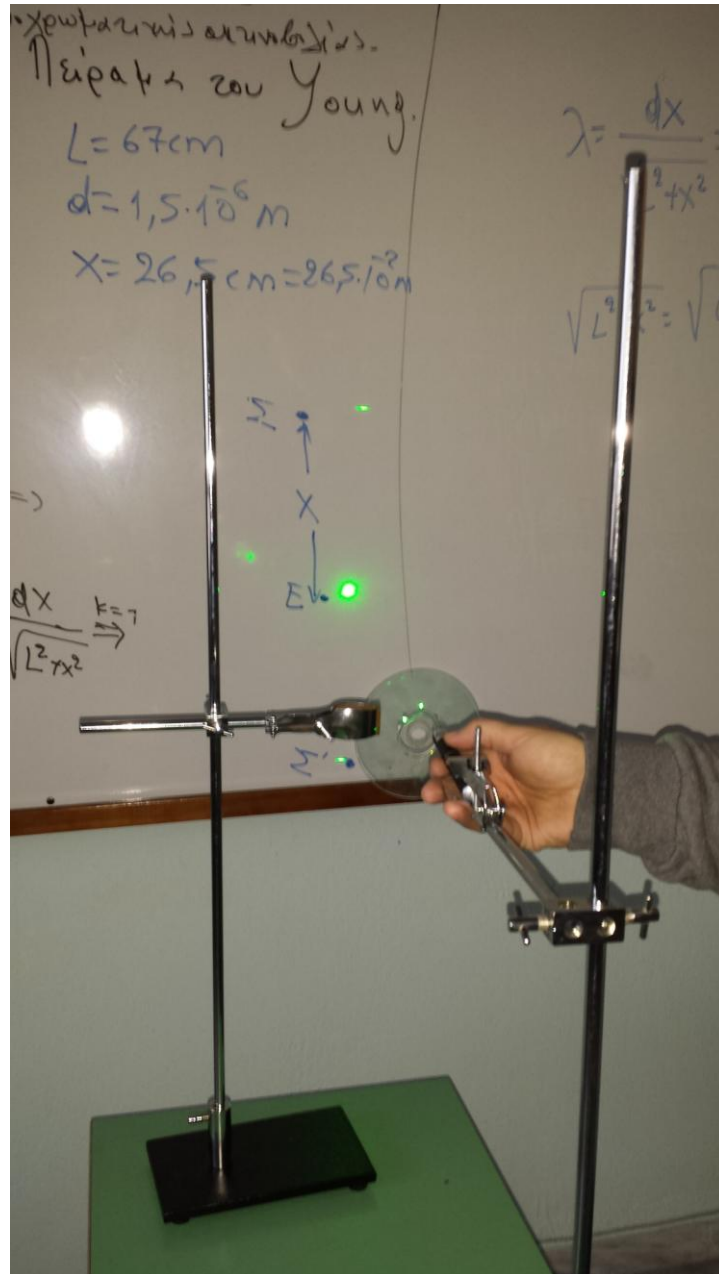
Ως φωτεινή πηγή μονοχρωματικού φωτός χρησιμοποιήθηκε πράσινο Laser <100mW και μήκους κύματος $\lambda_0=532\text{nm}$ (τιμή κατασκευαστή όπως είναι αναγραφόμενη πάνω στο Laser).

Το Laser αγοράστηκε από το παζάρι της Ηράκλειας στην τιμή των 10€ από Κινέζα πωλήτρια. Το CD καθαρίστηκε με σελοτέιπ αφού προηγουμένως χαράχτηκε με ένα ψαλίδι ώστε να είναι εύκολη η αποκόλληση του πλαστικού που το καλύπτει.

Η διάταξη στήθηκε μπροστά από τον πίνακα όπως φαίνεται στην παραπάνω εικόνα.

Η απόσταση του CD από τον πίνακα μετρήθηκε $L = 67 \text{ cm}$ ενώ απόσταση $E\Sigma = x$ μετρήθηκε ίση με $x = 26,5 \text{ cm}$, όπως φαίνεται στην παρακάτω εικόνα.

Βέβαια στην εικόνα παρατηρούμε και το συμμετρικό σημείο Σ' του Σ ως προς το σημείο E .

Έτσι με αντικατάσταση των τιμών στη σχέση $\lambda = \frac{d \cdot x}{\sqrt{L^2 + x^2}}$

προκύπτει $\lambda = \frac{1,5 \cdot 10^{-6} \cdot 26,5 \cdot 10^{-2}}{\sqrt{67^2 + 26,5^2} \cdot 10^{-2}} = 530 \text{nm}$. Τέλεια Επιτυχία!!

Παραδείγματα

1) Στο πείραμα συμβολής του Young, οι δυο κατακόρυφες λεπτές σχισμές, απέχουν απόσταση $d = 0,25 \text{ mm}$ και το πέτασμα βρίσκεται σε απόσταση $R = 80 \text{ cm}$. Αν ο πέμπτος φωτεινός κροσσός ($k = 5$), βρίσκεται σε κατακόρυφη απόσταση $x = 10 \text{ mm}$ από τον κεντρικό κροσσό, τότε το μήκος κύματος λ του μονοχρωματικού φωτός είναι :

(ο κεντρικός κροσσός $k = 0$ δεν περιλαμβάνεται στην μέτρηση)

α) $\lambda = 500 \text{ nm}$

β) $\lambda = 1600 \text{ nm}$

γ) $\lambda = 625 \text{ nm}$

δ) $\lambda = 400 \text{ nm}$.

Απάντηση:

Ισχύει :

$$\text{Young} : d \sin \theta = k \lambda \Rightarrow d \frac{x}{L} = k \lambda \Rightarrow x = L \frac{k \lambda}{d} \Rightarrow \lambda = \frac{x \cdot d}{L \cdot k} \Rightarrow$$

$$\Rightarrow \lambda = \frac{10 \cdot 0,25}{800 \cdot 5} \Rightarrow \lambda = \frac{1}{1600} \text{ mm} \Rightarrow \lambda = \frac{10^{-3}}{1600} \text{ m} = \frac{10^6}{1600} \text{ nm} \Rightarrow$$

$$\Rightarrow \lambda = 625 \text{ nm}.$$

Κατανομή έντασης σε εικόνες συμβολής

✓ Αν τα δυο φωτεινά κύματα που φτάνουν στο σημείο Σ , είναι γραμμικά πολωμένα τότε οι εντάσεις του ηλεκτρικού τους πεδίου είναι $E_1 = E_0 \cdot \sin \omega t$ και $E_2 = E_0 \cdot \sin(\omega t + \varphi)$. Η διαφορά φάσης $\Delta \varphi = \varphi$ οφείλεται στη διαφορά δρόμου $r_2 - r_1$ με την οποία τα κύματα φτάνουν στο σημείο Σ από τις δυο πηγές.

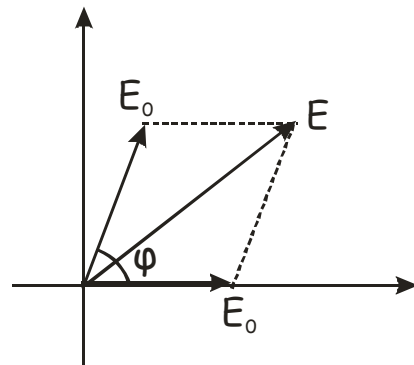
Τότε :

$$E = \sqrt{E_0^2 + E_0^2 + 2E_0^2 \sin \varphi} \Rightarrow$$

$$\Rightarrow E^2 = 2 E_0^2 (1 + \sin \varphi) \Rightarrow$$

$$\Rightarrow E^2 = 4 E_0^2 \cdot \sin^2 \frac{\varphi}{2} \quad (1)$$

Όμως η ένταση των ΗΛΜ κυμάτων περιγράφεται από τη μέση τιμή του μέτρου του διανύσματος Poynting και

ισούται με $I = \bar{S} = \frac{E^2}{2\mu_0 c_0}$ επειδή $c_0 = \frac{1}{\sqrt{\mu_0 \epsilon_0}} \Rightarrow \mu_0 = \frac{1}{c_0^2 \epsilon_0}$ άρα

$$I = \frac{E^2}{2 \frac{1}{c_0^2 \epsilon_0} c_0} \Rightarrow I = \frac{1}{2} c_0 \epsilon_0 E^2. \text{ Τότε από τη σχέση (1) προκύπτει}$$

ότι:

$$I = \frac{1}{2} c_0 \epsilon_0 4 E_0^2 \text{ συν}^2 \frac{\varphi}{2} \Rightarrow I = 2 \epsilon_0 c_0 E_0^2 \text{ συν}^2 \frac{\varphi}{2} \Rightarrow$$

$$\Rightarrow I = I_0 \text{ συν}^2 \frac{\varphi}{2} \text{ όπου } I_0 = 2 \epsilon_0 c_0 E_0^2. \text{ Όμως για τη διαφορά φάσης}$$

ισχύει ότι $\Delta\varphi = \varphi = 2\pi \frac{r_2 - r_1}{\lambda}$ άρα ισχύει και

$$I = I_0 \text{ συν}^2 \frac{\pi(r_2 - r_1)}{\lambda} \text{ και επειδή } r_2 - r_1 = d \cdot \eta \mu \alpha \text{ έχουμε και}$$

$$I = I_0 \text{ συν}^2 \left(\frac{\pi d}{\lambda} \eta \mu \alpha \right). \text{ Όμως στο πείραμα του Young θεωρήσαμε}$$

ότι ισχύει και $\eta \mu \alpha = \frac{x}{L}$ ($x \ll L$), άρα $I = I_0 \text{ συν}^2 \left(\frac{\pi d}{\lambda} \cdot \frac{x}{L} \right)$ και επειδή

$$k = \frac{2\pi}{\lambda} \text{ ισχύει και}$$

$$I = I_0^2 \text{ συν}^2 \left(\frac{k \cdot d \cdot x}{2 \cdot L} \right).$$

Για μέγιστες κατανομές έντασης ισχύει $r_2 - r_1 = k \cdot \lambda$ άρα

$$I = I_0 \text{ συν}^2 \frac{\pi(r_2 - r_1)}{\lambda} \Rightarrow I = I_0 \text{ συν}^2 \frac{\pi k \lambda}{\lambda} \Rightarrow I = I_0 \text{ συν}^2 (k\pi)$$

όπου $k = 0, \pm 1, \pm 2, \dots$

Παρόμοια ισχύει για $I = 0$ ότι $r_2 - r_1 = (2k + 1) \frac{\lambda}{2}$ άρα

$$I = I_0 \text{ συν}^2 \left(\frac{\pi}{\lambda} (2k + 1) \frac{\lambda}{2} \right) \Rightarrow I = I_0 \text{ συν}^2 \left[(2k + 1) \frac{\pi}{2} \right] \Rightarrow$$

$$\Rightarrow I = I_0 \text{ συν}^2 \left[\left(k + \frac{1}{2} \right) \pi \right].$$

Παραδείγματα

1) Στο πείραμα συμβολής του Young, μονοχρωματικό φως, μήκους κύματος λ διέρχεται σε φάση μέσα από δυο κατακόρυφες λεπτές σχισμές που βρίσκονται πάνω σ' ένα πέτασμα και απέχουν κατά d . Μετά, το φως προσπίπτει πάνω σε ένα άλλο παράλληλο πέτασμα, σε μεγάλη σχετικά με το d ,

απόσταση . Αν π είναι ένα σημείο αυτού του πετάσματος , υπό οριζόντια γωνία θ , ως προς τη μεσοκάθετο των δυο σχισμών , τότε :

α) έχουμε ενισχυτική συμβολή σε γωνίες α , που ικανοποιούν τη σχέση: $2d \cdot \eta\mu \alpha = k \cdot \lambda$, $k = 0, 1, 2, 3 \dots$

Απάντηση:

Λάθος : ενισχυτική συμβολή έχουμε για $d \cdot \eta\mu \alpha = k \cdot \lambda$ με $k = 0, \pm 1, \pm 2 \dots$

β) η διαφορά φάσης μεταξύ των δυο ακτινών που συμβάλλουν στο π είναι : $\varphi = \frac{2\pi d}{\lambda} \cdot \eta\mu \alpha$

Απάντηση:

Σωστό: Ενώ οι ακτίνες όταν ξεκινούν από τις δυο σύγχρονες πηγές , έχουν την ίδια φάση , στο σημείο π όπου συμβάλλουν έχουν διαφορά φάσης $\Delta\varphi = \varphi$ που οφείλεται στη διαφορά των δυο δρόμων ($r_2 - r_1$) από τις πηγές μέχρι το σημείο π .

Γενικά έχουμε πει πως $\Delta\varphi = 2\pi \cdot \frac{r_2 - r_1}{\lambda}$. Όμως ισχύει και $r_2 - r_1$

$$= d \cdot \eta\mu \alpha \text{ άρα } \Delta\varphi = \varphi = 2\pi \frac{d \cdot \eta\mu \alpha}{\lambda} = \frac{2\pi d}{\lambda} \cdot \eta\mu \alpha$$

γ) η ένταση στο σημείο Π είναι: $I = I_0 \cdot \sigma\upsilon\nu \left[\left(\frac{2\pi d}{\lambda} \right) \eta\mu \alpha \right]$

Απάντηση:

Λάθος : Ισχύει $I = I_0^2 \sigma\upsilon\nu^2 \frac{\varphi}{2}$ όπου $\varphi = 2\pi \frac{r_2 - r_1}{\lambda} \Rightarrow \frac{\varphi}{2} = \pi \frac{r_2 - r_1}{\lambda}$

άρα $I = I_0^2 \sigma\upsilon\nu^2 \left(\pi \frac{r_2 - r_1}{\lambda} \right)$ και επειδή $r_2 - r_1 = d \cdot \eta\mu \alpha$ έχουμε

$$I = I_0^2 \sigma\upsilon\nu^2 \left[\frac{\pi d}{\lambda} \eta\mu \alpha \right].$$

δ) έχουμε ενισχυτική συμβολή σε γωνίες θ , για τις οποίες ο κυματάρθμος της ακτινοβολίας είναι ακέραιο πολλαπλάσιο του d .

Απάντηση:

Λάθος : Ισχύει $r_2 - r_1 = d \cdot \eta\mu \alpha$. Για ενισχυτική συμβολή έχουμε $r_2 - r_1 = k \cdot \lambda$, οπότε $d \cdot \eta\mu \alpha = k \cdot \lambda$

Όμως $\Delta\varphi = 2\pi \frac{r_2 - r_1}{\lambda} \Rightarrow \Delta\varphi = k \cdot (r_2 - r_1) \Rightarrow \Delta\varphi = k \cdot k \cdot \lambda$ ή

$$\Delta\varphi = \kappa \cdot d \cdot \eta\mu\alpha \Rightarrow \kappa = \frac{\Delta\varphi}{d \cdot \eta\mu\alpha}$$

2) Στο πείραμα συμβολής του Young η ένταση της ακτινοβολίας γίνεται για πρώτη φορά η μισή της μέγιστης τιμής της στην κατεύθυνση α που έχει τιμή $\eta\mu\alpha$ ίση με : ($\alpha = 0^\circ$ αντιστοιχεί στον κεντρικό κροσσό, ενισχυτικής συμβολής)

$$\alpha) \eta\mu\alpha = \frac{2\pi}{\lambda}$$

$$\beta) \eta\mu\alpha = \pm \frac{\lambda}{4d}$$

$$\gamma) \eta\mu\alpha = \frac{\lambda}{2\pi}$$

$$\delta) \eta\mu\alpha = \kappa \cdot \lambda.$$

Απάντηση:

$$\text{Ισχύει } I = I_0 \text{ συν}^2 \frac{\varphi}{2} \Rightarrow \text{όπου } \varphi = 2\pi \frac{r_2 - r_1}{\lambda} = 2\pi \frac{d \cdot \eta\mu\alpha}{\lambda} \Rightarrow$$

$$I = I_0 \text{ συν}^2 \left(\frac{\pi d}{\lambda} \eta\mu\alpha \right). \text{ Για } I = \frac{I_0}{2} \text{ έχουμε } \frac{I_0}{2} = I_0 \text{ συν}^2 \left(\frac{\pi d}{\lambda} \eta\mu\alpha \right)$$

$$\Rightarrow \text{συν} \left(\frac{\pi d}{\lambda} \eta\mu\alpha \right) = \frac{+\sqrt{2}}{2} \Rightarrow \frac{\pi d}{\lambda} \eta\mu\alpha = \frac{+\pi}{4} \Rightarrow \eta\mu\alpha = \pm \frac{\lambda}{4d} \text{ (Ισχύει για } k=0).$$

$$\frac{\pi d}{\lambda} \eta\mu\alpha = k\pi + \frac{\pi}{4} \Rightarrow \frac{d}{\lambda} \eta\mu\alpha = \frac{4k+1}{4} \Rightarrow \eta\mu\alpha = \frac{\lambda}{d} \frac{4k+1}{4} \text{ (γενικά).}$$

3) Στο πείραμα συμβολής του Young η μονοχρωματική ακτινοβολία έχει μήκος κύματος $\lambda = 400\text{nm}$ και οι δυο σχισμές απέχουν απόσταση $d = 0,2 \text{ mm}$. Τότε το πρώτο ελάχιστο της έντασης της ακτινοβολίας θα έχουμε για γωνία α με $\eta\mu\alpha$, ίσο με

$$\alpha) \eta\mu\alpha = 1$$

$$\beta) \eta\mu\alpha = 0,5$$

$$\gamma) \eta\mu\alpha = 10^{-3}$$

$$\delta) \eta\mu\alpha = 0,08.$$

Απάντηση:

$$\begin{aligned} \text{Ισχύει } I &= I_0 \sin^2 \left(\frac{\pi d}{\lambda} \eta\mu\alpha \right) \text{ Για } I = 0 \Rightarrow \sin^2 \left(\frac{\pi d}{\lambda} \eta\mu\alpha \right) = 0 \Rightarrow \\ &\Rightarrow \sin \left(\frac{\pi d}{\lambda} \eta\mu\alpha \right) = 0 \Rightarrow \frac{\pi d}{\lambda} \eta\mu\theta = k\pi + \frac{\pi}{2} \text{ για } k = 0 \text{ έχουμε για} \\ \text{πρώτη φορά } \frac{\pi d}{\lambda} \eta\mu\alpha &= \frac{\pi}{2} \Rightarrow d \cdot \eta\mu\alpha = \frac{\lambda}{2} \Rightarrow \eta\mu\alpha = \frac{\lambda}{2d} \Rightarrow \\ &\Rightarrow \eta\mu\alpha = \frac{4 \cdot 10^{-7}}{2 \cdot 2 \cdot 10^{-4}} \Rightarrow \eta\mu\alpha = 10^{-3}. \text{ Ή } 2^{\text{ος}} \text{ τρόπος επειδή} \\ d \cdot \eta\mu\alpha &= (2k + 1) \frac{\lambda}{2}, \text{ για } k = 0 \text{ έχουμε } d \cdot \eta\mu\alpha = \frac{\lambda}{2} \Rightarrow \eta\mu\alpha = \frac{\lambda}{2d}. \end{aligned}$$

4) Στο πείραμα συμβολής του Young, η μονοχρωματική ακτινοβολία έχει $\lambda = 600 \text{ nm}$. Οι δυο σχισμές απέχουν απόσταση $d = 0,5 \text{ mm}$ και το πέτασμα απέχει απ' αυτές απόσταση $L = 1 \text{ m}$.

Α) Τότε η απόσταση x , του πρώτου ελάχιστου από το κέντρο του κεντρικού μεγίστου είναι

α) $x = 0,6 \text{ mm}$

β) $x = 1 \text{ mm}$

γ) $x = 6 \text{ mm}$

δ) $x = 0,3 \text{ mm}$. Θεωρείστε $x \ll L$.

Απάντηση:

Ισχύει $d \cdot \eta\mu\alpha = (2k + 1) \frac{\lambda}{2}$ Για $k = 0$ έχουμε το 1^ο ελάχιστο άρα

$$d \cdot \eta\mu\alpha = \frac{\lambda}{2} \text{ Όμως } \eta\mu\alpha = \frac{x}{L} \text{ άρα έχουμε και } d \frac{x}{L} = \frac{\lambda}{2} \Rightarrow$$

$$x = \frac{\lambda \cdot L}{2d} \Rightarrow x = \frac{6 \cdot 10^{-7}}{10^{-3}} \Rightarrow x = 6 \cdot 10^{-4} \text{ m ή } 0,6 \text{ mm.}$$

Β) Τότε η απόσταση x , του πρώτου σημείο από το κέντρο του κεντρικού κροσσού (μέγιστου) για το οποίο είναι $I = \frac{I_0}{2}$ έχει μέτρο:

α) $x = 0,6 \text{ mm}$

β) $x = 1 \text{ mm}$

γ) $x = 6 \text{ mm}$

δ) $x = 0,3 \text{ mm}$.

Απάντηση:

$$\begin{aligned} \text{Ισχύει } I &= I_0 \text{ συν}^2 \frac{\varphi}{2} \Rightarrow \frac{I_0}{2} = I_0 \text{ συν}^2 \frac{\varphi}{2} \Rightarrow \text{συν} \frac{\varphi}{2} = \frac{\pm\sqrt{2}}{2} \Rightarrow \\ \Rightarrow \frac{\varphi}{2} &= \kappa\pi \pm \frac{\pi}{4}. \text{ Για } \kappa = 0 \text{ και για το μέτρο έχουμε } \frac{\varphi}{2} = \frac{\pi}{4} \Rightarrow \\ \Rightarrow \varphi &= \frac{\pi}{4} \Rightarrow 2\pi \frac{d \cdot \eta\mu\alpha}{\lambda} = \frac{\pi}{2} \Rightarrow d \cdot \eta\mu\alpha = \frac{\lambda}{4} \Rightarrow \eta\mu\alpha = \frac{\lambda}{4d} \Rightarrow \\ \Rightarrow \frac{x}{L} &= \frac{\lambda}{4d} \Rightarrow x = \frac{\lambda \cdot L}{4d} \Rightarrow \gamma = \frac{6 \cdot 10^{-7}}{2 \cdot 10^{-3}} = 3 \cdot 10^{-4} \text{ m} = 0,3 \text{ mm}. \end{aligned}$$

- 5)** Στο πείραμα του Young η ένταση στο κέντρο του κεντρικού μεγίστου είναι μέγιστη με τιμή $I_0 = 4 \cdot 10^{-6} \text{ W/m}^2$. Τότε η ένταση (I), στο μέσο της απόστασης από το κέντρο του κεντρικού μεγίστου ως το πρώτο ελάχιστο είναι
- α) $I = 0,25 \cdot 10^{-6} \text{ W/m}^2$
 β) $I = 8 \cdot 10^{-6} \text{ W/m}^2$
 γ) $I = 10^{-6} \text{ W/m}^2$
 δ) $I = 2 \cdot 10^{-6} \text{ W/m}^2$.

Απάντηση:

Η απόσταση x του κεντρικού μεγίστου από το πρώτο ελάχιστο, υπολογίζεται από τη σχέση $d \cdot \eta\mu\theta = (2\kappa + 1) \cdot \frac{\lambda}{2}$ για

$$\kappa = 0, \text{ οπότε έχουμε } d \cdot \eta\mu\alpha = \frac{\lambda}{2} \Rightarrow \eta\mu\alpha = \frac{\lambda}{2d} \Rightarrow \frac{x}{L} \Rightarrow \frac{\lambda}{2d} \Rightarrow$$

$$\Rightarrow x = \frac{\lambda \cdot L}{2d} \text{ οπότε } x' = \frac{x}{2} \Rightarrow x' = \frac{\lambda \cdot L}{4d}.$$

$$\text{Όμως } I = I_0 \text{ συν}^2 \left(\frac{\pi d}{\lambda} \frac{x'}{L} \right) \Rightarrow I = I_0 \text{ συν}^2 \left(\frac{\pi d}{\lambda} \frac{\lambda \cdot L}{4dL} \right) \Rightarrow$$

$$\Rightarrow I = I_0 \text{ συν}^2 \frac{\pi}{4} \Rightarrow I = \frac{I_0}{2} \Rightarrow I = 2 \cdot 10^{-6} \text{ W/m}^2.$$

- 6)** Στο πείραμα του Young οι δυο σχισμές απέχουν μεταξύ τους απόσταση $d = 0,2 \text{ mm}$ και βρίσκονται σε απόσταση $L = 1,2 \text{ m}$ από το πέτασμα. Τότε η απόσταση μεταξύ της πρώτης και της τέταρτης σκοτεινής γραμμής στην εικόνα συμβολής είναι:
(Δίνεται το $\lambda = 400 \text{ nm}$)

α) **7,2 mm**

β) **1,2 mm**

γ) 1,5 mm
δ) 2,4 mm.

Απάντηση:

$$\text{Ισχύει : } d \cdot \eta\mu\alpha = (2k + 1) \frac{\lambda}{2} \Rightarrow d \frac{x}{L} = (2k + 1) \frac{\lambda}{2} \Rightarrow x = \frac{L \cdot \lambda}{2d} (2k + 1)$$

$$1^\circ \text{ ελάχιστο για } k = 0 \text{ άρα } x_1 = \frac{L \cdot \lambda}{2d}$$

$$4^\circ \text{ ελάχιστο για } k = 3 \text{ άρα } x_4 = \frac{7L \cdot \lambda}{2d}. \text{ Έτσι έχουμε:}$$

$$x_4 - x_1 = \frac{6L \cdot \lambda}{2d} = \frac{3L \lambda}{d} = \frac{3 \cdot 1,2 \cdot 4 \cdot 10^{-7}}{2 \cdot 10^{-4}} = 7,2 \cdot 10^{-3} = 7,2 \text{ mm.}$$